



III. BİLSEL ULUSLARARASI KİBYRA BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ KONGRE KİTABI



19-20 EKİM 2024

BURDUR

<https://bilselkongreleri.com>



İÇİNDEKİLER/CONTENTS

INVESTIGATION OF PHOTOSENSOR PARAMETERS OF ZNO THIN FILMS DEPENDING ON CERIUM (Ce) AND NEODIUM (Nd) DOPING MATERIALS.....	8
KİNON BİLEŞİKLERİNİN ÇEŞİTLİ ORTAMLARDAKİ ELEKTROKİMYASAL DAVRANIŞLARI ÜZERİNE DERLEME	16
A REVIEW ON THE ELECTROCHEMICAL BEHAVIOR OF QUINONE COMPOUNDS IN VARIOUS ENVIRONMENTS	17
SAĞLIK HİZMETLERİNDEN TÜKETİCİ DAVRANIŞLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER NELERDİR?	18
TEDAVİDE HASTANE SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	23
HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE YOGA: BÜTÜNSEL SAĞLIK İÇİN BİR ARAÇ	29
YOGA IN NURSING EDUCATION: A TOOL FOR HOLISTIC HEALTH.....	30
HEMŞİRELERDE TÜKENMİŞLİKLE BAŞA ÇIKMADA ALTERNATİF BİR YÖNTEM: KAHKAHA YOGASI.....	36
AN ALTERNATIVE METHOD FOR COPING WITH BURNOUT IN NURSES: LAUGHTER YOGA ...	37
GAZALTI ARK KAYNAK YÖNTEMİYLE BİRLEŞTİRİLMİŞ PROTECTION 500 ZIRH ÇELİKLERİNİN TAHRİBATSIZ MUAYENE METODUYLA YÜZEY HATALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	43
KARBON VE CAM ELYAF KOMPOZİTLERİN DÜŞÜK HİZ DARBE DAVRANIŞLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	45
C++ VE EXCEL ENTEGRASYONUNDAN MATEMATİKSEL HESAPLAMAYA YENİ BİR YAKLAŞIM	47
INTEGRATING C++ AND EXCEL: A NOVEL APPROACH TO MATHEMATICAL COMPUTATION	48
BİR ÜNİVERSİTE KAMPüsÜNÜN GÜNEŞ ENERJİ POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ	53
HAVA JETİ ÇARPTIRMA İLE FOTOVOLTAİK MODÜLLERİN SOĞUTULMASINDA BAYRAK TİPİ ESNEK KANAT KULLANIMI İLE ELEKTRİK ÜRETİMİNİN ARTIRILMASI	72
ENHANCING ELECTRICITY GENERATION IN PHOTOVOLTAIC MODULES BY COOLING WITH AIR JET IMPINGEMENT USING FLAG-TYPE FLEXIBLE FINS.....	73
ASPIR YAĞI-PAMUK YAĞI KARIŞIMLARI VE ASPIR BİYODİZELİ-PAMUK BİYODİZELİ KARIŞIMLARINDAN ELDE EDİLEN BİYODİZELLERİN YOĞUNLUKLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	81
OPTİK GERMANYUM ALT TAŞIN TEK NOKTA ELMAS İLE TORNALANMASININ İNCELENMESİ	94
AZOFARENKS KANSERİ TEDAVİSİNDE CERRAHİ DIŞI YENİLİKLER.....	96
ANI İŞİTME KAYBINA GÜNCEL YAKLAŞIM	97
SON DÖNEM AKCIĞER HASTALARINDA GASTROİNTESİNAL BULGULARIN YAYGINLIĞI VE AKCIĞER NAKLİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	98



CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN TURKEY DURING THE COVID-19 PANDEMIC: AN ANALYSIS USING NATURAL LANGUAGE PROCESSING	201
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN NARSİSİZM VE LİDERLİK DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	202
NÖROBİLİM ETİK İKİLEMLER HAKKINDA NE SÖYLER?	229
EXPLORING THE NUANCES BETWEEN TWO POWERFUL synonymS IN TURKISH: “kuşkulan-” and “şüphelen-”	230
KURUM İÇİ İLETİŞİMDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI	249
ARTIFICIAL INTELLIGENCE PRACTICES IN INTERNAL COMMUNICATIONS	250
HALKLA İLİŞKİLER BÖLÜMLERİNDE ETİK KONULU DERSLERİN İNCELENMESİ	265
ANALYSIS OF COURSES ON ETHICS IN PUBLIC RELATIONS DEPARTMENTS	266
HEALTH INCOME GRADIENT AMONG U.S. HOUSEHOLDS.....	284
ARAP AYAKLANMALARIYLA BAŞLAYAN DEĞİŞİM SÜRECİNİN BİR İKTİDAR GÜCÜ OLARAK HAMAS'A ETKİLERİ.....	285
İNGİLİZ ARŞİV BELGELERİNE GÖRE 1909 YILLIK RAPORUNDA İSTANBUL BASINI	287
DÖVİZ KURU DALGALANMALARININ DIŞ TİCARET FAALİYETLERİNE ETKİSİ: KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ*	288
THE INTERPLAY BETWEEN INSTITUTIONAL CONTEXT AND BRAND ADVOCACY	302
GASTRONOMİNİN KÜLTÜREL BİR AKTARIM ARACI OLARAK KULLANILMASI: GAZİANTEP ÖRNEĞİ*	315
SANAL REKREASYONDA DİJİTAL OYUNLARIN RETRO ÜRÜN OLARAK İNCELENMESİ: SÜPER MARIO KARDEŞLER OYunu ÖRNEĞİ.....	316
EXAMINATION OF DIGITAL GAMES AS RETRO PRODUCTS IN VIRTUAL RECREATION: THE CASE OF SUPER MARIO BROS GAME	317
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMADA YEŞİL BüYÜMENİN KLASİK VE SAĞLAM DİSKRİMİNANT ANALİZLERİ İLE MODELLENMESİ	331
MİYOPİNİN TAHMİN EDİLMESİNDE KANTİL VE DOĞRUSAL REGRESYON MODELLERİNİN KULLANIMI	338
THE USE OF QUANTILE AND LINEAR REGRESSION MODELS IN PREDICTING MYOPIA	339
SCRATCH PROGRAMININ EĞİTİM ALANINDA KULLANIMINA İLİŞKİN DOKÜMAN ANALİZİ	344
ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ: GELECEĞİN YARATICI GÜCÜ	345
MULTİPLE SKLEROZ VE D VİTAMİNİ İLİŞKİSİ.....	346
PREBIYOTİK ETKİ GÖSTEREN MERCİMEK, ARMUT, KUŞKONMAZ VE TAM TAHİL İLE İLGİLİ YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ	355
FARKLI KURUTMA ŞARTLARINDA KİRAZ DOMATES (<i>Lycopersicon esculentum var. Cerasiforme</i>) KURUTULMASI VE KALİTE PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ*	368



BESLENME BİLGİ PUANLARI İLE TOPARLANMA BİLGİ PUANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*	369
NAR VE SİYAH HAVUÇ ATIKLARINDAN HARD KARBON ELDE EDİLMESİ VE KARAKTERİZASYONU	378
ESKİSEHIRLİ OSMAN NECÂTÎ VE TEFSİR-İ NECÂTÎ ADLI ESERİNDE SEHÂVET KONUSU ÜZERİNE TASAVVUFÎ BİR İNCELEME	386
MIRZƏ ƏLƏKBƏR SABIR IRSİNİN TƏDQİQİ TARIXINDƏ SABİRŞÜNASLIĞIN KEÇDİYI TARIXİ YOL	399
QARABAĞ ƏDƏBİ MÜHİTİ: MİRZƏ ƏLƏSGƏR NÖVRƏS: "MƏNİ-ZARƏ TAPILMADI CANSUZ, ŞİŞƏ ŞƏHRİNDƏ QALMIŞAM YALQUZ".	406
ANADOLU TƏSƏVVÜF DƏRYASI: Dr. GÜLAĞ ÖZ-ÜN TEŞBİTLƏRİNDƏ MANSUR HALLAC, EBÜL VEFA ve AHMET YESEVİ GERÇEKLİKLƏRİ	421
CƏNUBİ AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYTİ: MİRZƏLİ XAN LƏLİ İRƏVANİ POETİKASINDA KLASSİK MÜSTƏVİLƏR LİRİZMİ	435
THE ROLE AND TASKS OF GYMNASTICS IN THE PHYSICAL EDUCATION SYSTEM	450
QARABAĞ XALÇAÇILIQ MƏKTƏBI	455
QEYRI-ƏNƏNƏVI FORMALARLA FİZİKİ TƏRBİYƏ DƏRSLƏRİNİ DAHA MARAQLI ETMƏYİN YOLLARI	459
AZƏRBAYCANDA QRAFİKANIN İNKİŞAFI	466
THE ROLE OF DIFFERENTIAL APPROACH IN FINE ARTS TEACHING METHODOLOGY	469
THE IMPORTANCE OF MEDIA IN THE PROCESS OF MAKING VALID BUSINESS DECISIONS IN THE ECONOMY OF THE REPUBLIC OF SERBIA	473
CULTURAL ASPECTS OF POSSIBLE INFLUENCES ON THE MANAGEMENT OF BUSINESS ACTIVITIES IN THE REPUBLIC OF SERBIA	480
OUTSOURCING AND OFFSHORING'S IMPACT ON ORGANIZATIONAL CULTURE AND EMPLOYEE MORALE	486
QUALITY MANAGEMENT AND SUSTAINABLE ACTIVITIES IN TOURISM DEVELOPMENT	490
A FINANCIAL MANAGEMENT MODEL WHICH BEST FULFILLS PATIENT EXPECTATIONS REGARDING THE WORK OF HEALTHCARE INSTITUTIONS FOR THE EXAMPLE OF BOSNIA AND HERZEGOVINA	491
OPTIMIZATION OF FINANCIAL MANAGEMENT IN HEALTHCARE INSTITUTIONS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA	497
THREATS TO CYBERSECURITY IN THE INTERNET OF THINGS (IoT) ERA	503
THE INFLUENCE OF THE ISLAMIC CULINARY TRADITION IN THE GREEK CUISINE	512
THE ROLE OF STRESS IN MAKING VITAL DECISIONS IN EARLY ADULTHOOD	513
THE INTEGRATION OF IMMIGRANTS: FROM THEORY TO REALITY	515
SOCIO-ECONOMIC, CULTURAL AND POLITICAL DIMENSIONS OF MIGRANTS' INTEGRATION	



THE ROLE OF DIFFERENTIAL APPROACH IN FINE ARTS TEACHING METHODOLOGY TƏSVİRİ SƏNƏT FƏNNİNİN TƏDRİSİ METODİKASINDA DİFERENSİAL YANAŞMANIN ROLU

Emil Raul oğlu Ağayev

Teacher of the subject combination commission "Art and physical education" of the Azerbaijan State Pedagogical College under the Azerbaijan State Pedagogical University

Emilaghayev93@mail.ru

Abstract. As in every subject taught in secondary schools, the differential approach has an important role in the teaching methodology of fine arts. In the teaching methodology of fine art subject, it is necessary to work with students from different groups in the same class or learning environment with different methods, and planning should be done according to the students who occupy a position in each group. The following abilities of the main student should be taken into account.

Keywords: Fine art, differential, student, color, image

Orta məktəblərdə tədris edilən hər bir fənnədə olduğu kimi, təsviri sənətində tədrisi metodikasında diferensial yanaşmanın mühüm rolü vardır. Təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında eyni sinif və ya təlim mühitində müxtəlif qrupa daxil olan şagirdlərlə fərqli metodlarla işləmək və hər bir qrupda mövqə tutan şagirdlərə uyğun planlaşdırma aparılmalıdır. Əsas şagirdin aşağıdakı qabiliyyətləri nəzərə alınmalıdır:

1. Öyrənmə qabiliyyəti
2. İntellekt düşüncəsi
3. Təlim nəaliyyətləri
4. Qavrama qabiliyyəti
5. Yaradıcı yanaşma forması

Təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında müəllim müxtəlif təlim ehtiyacı və öyrənmə xüsusiyyətlərinə malik şagirdlər üçün daha çevik dərs planlamaqla uğura nail ola bilər. Yaradıcı fəaliyyətləri müxtəlif olan şagirdlər üçün qarşıya qoyulan məqsədə çatmaq düzgün dərs planlaşdırmasından başlayır. Biz bilirik ki, şagirdlər müxtəlif öyrənmə qabiliyyətlərinə görə bir-birindən fərqlənirlər. Bunun üçün təsviri sənət müəllimi təlim nəaliyyəti daha yüksək olan şagirdlərə daha yüksək və maraqlı, digər zəif olan şagirdlərə isə asan tapşırıqlar vermelidir. Təsviri sənətin tədrisi zamanı elə bir yaradıcı mühit qurulmalıdır ki, bütün şagirdlər üçün maraqlı olsun. Fənnin tədrisi zamanı müəllim sinfdə tekçə istedadlı şagirdləri nəzərə almamalıdır.

Təsviri sənət fənninin tədrisi zamanı diferensiallaşma prosesində şagirdlərin əvvəlki bilikləri və təlim məqsədləri nəzərə alınmalıdır. Aşağıdakı qaydalara riayət edilməlidir:

1. Təsviri sənət fənninə qarşı şagirdlərin marağı-şagirdləri ən çox maraqlandıran sahə və mövzuları müəyyənləşdirmək. 9-cu sinif şagirdləri Vasili Kandinski yaradıcılığını öyrənərkən daha çox abstraksionizm cərəyanında rəsm işləri üzərində çalışmağa maraq göstərirlər.

2.Təsviri sənət fənnində şagirdlərin hazırlıq səviyyəsi-şagirdlər təsviri sənət fənnində nə öyrənilər və nə öyrənməlidirlər bacarıqları inkişaf etdirilməlidir. Müəllim “Miniatür rəngkarlığı” mövzusunu keçərkən miniatür üslubu haqqında ilkin fikirləri və Sadiq bəy Əfşar yaradıcılığını şagirdlərlə bərabər daha dəqiq təhlil etməlidir.

3.Təsviri sənət fənninin tədrisi zamanı öyrənmə tərzləri-şagirdlər öyrənmə tərzlərindən istifadə edərək mövzuların məzmunu daha yaxşı öyrənirlər.

Diferensial təlimin dərsin qurulmasında aşağıdakı istiqamətlərindən geniş istifadə edilir:

1.Təsviri sənət fənninin tədrisi zamanı şagirdlərə ötürülen informasiyanın məzmunu altstandartların tələblərinə uyğun olmalıdır. Şagirdlər mövzunu qavrayarkən müxtəlif formalarda öyrənirlər. Təsviri sənət fənnində şagirdlər üçün tapşırıq hazırlayarkən blum taksonomiyasının mərhələlərinə uyğun gəlməlidir. Müəllim V sinif şagidlərinə “Xalq geyimləri” mövzusunu keçərkən aşağıdakı sualları təqdim etməlidir.

- a.Xalq geyimləri dedikdə nə başa düşürsünüz?
- b.Qadın geyimlərinin fərdi xüsusiyyəti nədir?
- c.Qadın geyimləri hansılardır?
- ç.Albom vərəqində öz fərdi düşüncələrinizdən istifadə edərək qadın geyimi işləyə bilərsinizmi?
- d.Kişi geyimləri hansılardır?
- e.Kişi papaq növlərindən hansıları tanıyırsınız?
- f.Albom vərəqində kişi geyimi işləyə bilərsinizmi?



ILL 1. Xalq geyimləri

2.Təsviri sənət fənninin tədrisi zamanı dərsin şagirdlər üçün düzgün qurulması prosesi. Hər bir şagirdin fərdi öyrənmə təzələri var. Təsviri sənət fənninin tədrisi zamanı uğurlu diferensial təlimin düzgün qurulması zamanı bəzi şagirdlər cütlərlə, bəziləri qrupla işləməyi seçə bilərlər. Təsviri sənət müəllimi V sinif şagirdlərinə “Azərbaycan tikmələrində kompozisiya” mövzusunu keçərkən şagirdlərin marağını nəzərə almalıdır:

- a.Tikmə nümunələrini vizual və ya sözlə öyrənmək.
- b.Tikmə nümunələrinə aid videolara baxmaq.
- c.Tikmə nümunələrini müqayisə edərək fikir mübadiləsi aparmaq.



ILL 2. Təkəlduz

3.Təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında şagirdlərin əldə elədiyi bilik və bacarıqların nəticələnməsi. Hər bir fəndə olduğu kimi təsviri sənətin hər bir dərsinin sonunda esse, layihələr, hesabatlar formasında nəticələr təqdim edilə bilər. Şagirdlər hər bir dərsin sonunda layihələri aşağıdakı formada təqdim edirlər:

- a.Şagirdlər esse vərəqinin üzərində tapdıqları məlumatları yazırlar.
- b.Şagirdlər esse vərəqlərinin quruluşunu müstəqil olaraq seçirlər.
- c.Şagirdlər esse vərəqlərinin üzərində qısa fotolar yapışdırır.
- d.Şagirdlər esse vərəqləri üzərində rəngli karandaş və boyalardan istifadə etməklə əks etdirdikləri məlumatları yerləşdirirlər.



4.Təsviri sənət fənninin tədrisində qiymətləndirmə. Formativ və summativ qiymətləndirmənin nəticələrinə müvafiq olaraq ümumi rəy bildirmək əvəzinə, hər bir şagirdə çətinlik çəkdiyi mövzularla bağlı rəylər verilməlidir. Qarşılıqlı qiymətləndirmənin özüdə **diferensial təlim**ə yönəlmüşdür.

Təsviri sənət fənninin tədrisi zamanı diferensial təlimin bir sıra üstünlükleri vardır:

-ümumiyyətlə tədqiqatlar göstərir ki, diferensial təlim yüksək qabiliyyətli şagirdlərlə bərabər, inklüziv şagirdlər üçün də mühümdür.

-şagirdlərə öz öyrənmə üsullarını fərdi seçdikdə daha uğurlu nəticələr əldə edirlər.

Diferensial təlimin təsviri sənət fənninin tədrisində əhəmiyyətli rolunu artırıq uğurlu nəticələr əldə edə bilərik.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1.Ümumtəhsil məktəblərinin təsviri incəsənət fənni üzrə dərslikləri.

2.Metodika və pedaqogika. TAİM 2024. s 88-89.